

Elektronski register administrativnih postupaka

Uputstvo za administraciju

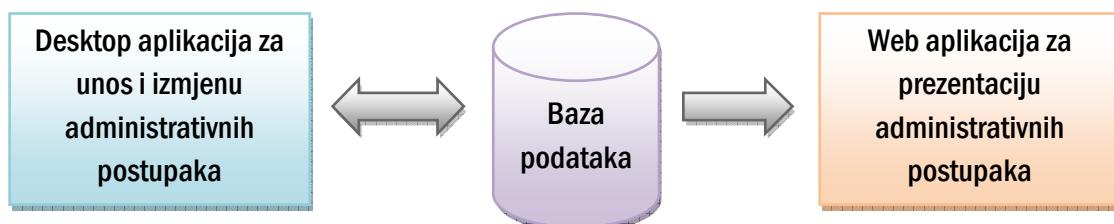
– Sarajevo 17/07/2013

SADRŽAJ

<i>SADRŽAJ</i>	2
<i>1. Uvod</i>	3
<i>2. Podešavanje backup-a</i>	4
<i>3. Izvršavanje backup-a</i>	6
3.1. Izvršavanje backupa putem desktop aplikacije	6
3.2. Izvršavanje backupa putem web aplikacije kontrolnog panela hosting kompanije.....	7
<i>4. Restore podataka</i>	9
4.1 Restore baze podataka pomoću softvera “SQL Server Management Studio”	9
4.2. Restore baze podataka pomoću kontrolnog panela	13
<i>5. Kreiranje korisnika</i>	14
<i>6. Promjena lozinke</i>	15
<i>7. Instalacija i konfiguracija desktop aplikacije</i>	16
<i>8. Instalacija i konfiguracija web aplikacije</i>	17

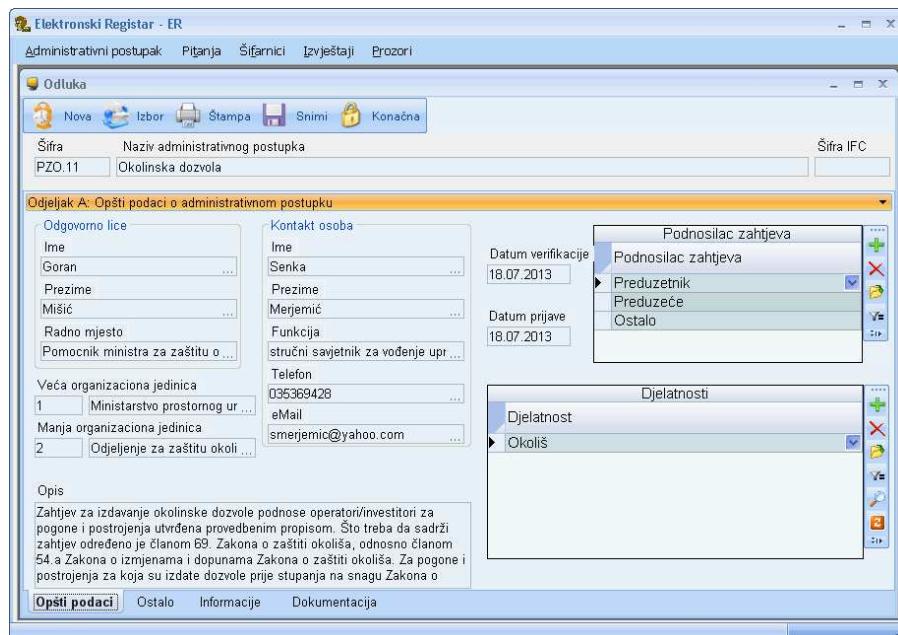
1. Uvod

Aplikacija Elektronski register je osmišljena kao pomoć pri standardizaciji i povećanju efikasnosti administrativnih postupaka. Kao server baze podataka korišten je MS SQL Server 2005 Express Edition. Unos i izmjena podataka omogućena je putem desktop aplikacije, koja se može instalirati i konfigurisati na više lokacija. U sekciji konfiguracija desktop aplikacije opisana je instalacija i konfiguracija aplikacije.

Slika 1 - Shematski prikaz toka podataka u sistemu e-registra

Administrativni postupci unijeti u bazu podataka prezentiraju se javnosti putem namjenski kreirane web aplikacije. Web aplikacija omogućava pregled postupaka po djelatnostima, organizacionim jedinicama, te jedinstven pregled svih administrativnih postupaka. Takođe aplikacija podržava pretragu, te preuzimanje obrasca unutar detalja postupka.

Slika 2 – Desktop aplikacija za unos i izmjenu administrativnih postupaka

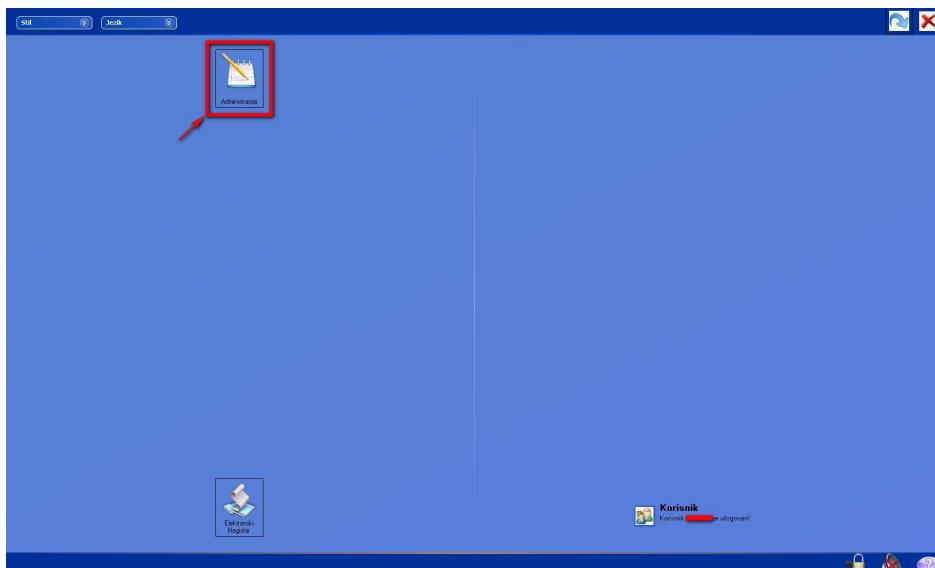
PREZENTACIJA ELEKTRONSKOG REGISTRA ADMINISTRATIVNIH POSTUPAKA

Pregled po djelatnostima					Pregled po organizacionim jedinicama					Pregled svih administrativnih postupaka										
										<input type="button" value="Traži (*)"/>		<input type="button" value="Ponovi"/>		<input type="button" value="Resetuj pretragu"/>						
☒ Izraz tačno kako je unet ☐ Sve riječi ☐ Bilo koja riječ																				
Kabinet načelnika			Organizaciona jedinica	Šifra	Naziv															
				KN.1	Jednokratne novčane pomoći										Pogledaj					
				CZPZ.1	Prijavljivanje posljedica od prirodnih i drugih nesreća										Pogledaj					
				CZPZ.2	Mišljenje o kontaminiranosti terena od mina (MES-a)										Pogledaj					
Služba civilne i protupožarne zaštite				CZPZ.3	Utvrdjivanje zdravstvene i psihofizičke ne способnosti za učešće u civilnoj zaštiti										Pogledaj					
				CZPZ.5	Pomoći u sanirajušte od nepogoda										Pogledaj					
				CZPZ.6	Uvjerenje o činjenicama koje se vode / ne vode u službenoj evidenciji CZ										Pogledaj					
Služba za finansije, budžet i računovodstvo				FBR.1	Povrat pogrešno uplaćenih sredstava										Pogledaj					
				FBR.2	Uvjerenje o činjenicama iz službene evidencije										Pogledaj					
Služba za geodetske, katastarske i imovinsko-pravne poslove				GKI PP.31	Brisanje zabilježbe u posjedovnom listu										Pogledaj					
				GKI PP.1	Uvjerenje o činjenicama o kojima se vodi službena evidencija										Pogledaj					
				GKI PP.10	Kopija katastarskog plana										Pogledaj					
				GKI PP.11.	Uplana objekta										Pogledaj					
				GKI PP.12	Iskolicišanje objekta										Pogledaj					
				GKI PP.13	Dodata građevinskog zemljišta na osnovu javnog konkursa										Pogledaj					
				GKI PP.14.	Utvrdjivanje prava vlasništva na izgrađenom građevinskom zemljištu (dodjela zemljišta)										Pogledaj					
				GKI PP.15	Utvrdjivanje prvenstvenog prava korištenja zemljišta radi građenja										Pogledaj					
				GKI PP.16	Ustanavljanje stvarne služnosti										Pogledaj					
				GKI PP.17	Utvrdjivanje zemljišta koje služi redovnoj upotrebi objekta										Pogledaj					
				GKI PP.18	Uredjenje mesta										Pogledaj					
				GKI PP.19	Saglasnost za otuđenje nedovršenog objekta										Pogledaj					
1 2 3 4 5 6 7 8																				

Slika 3 – Web aplikacija za prezentaciju administrativnih postupaka

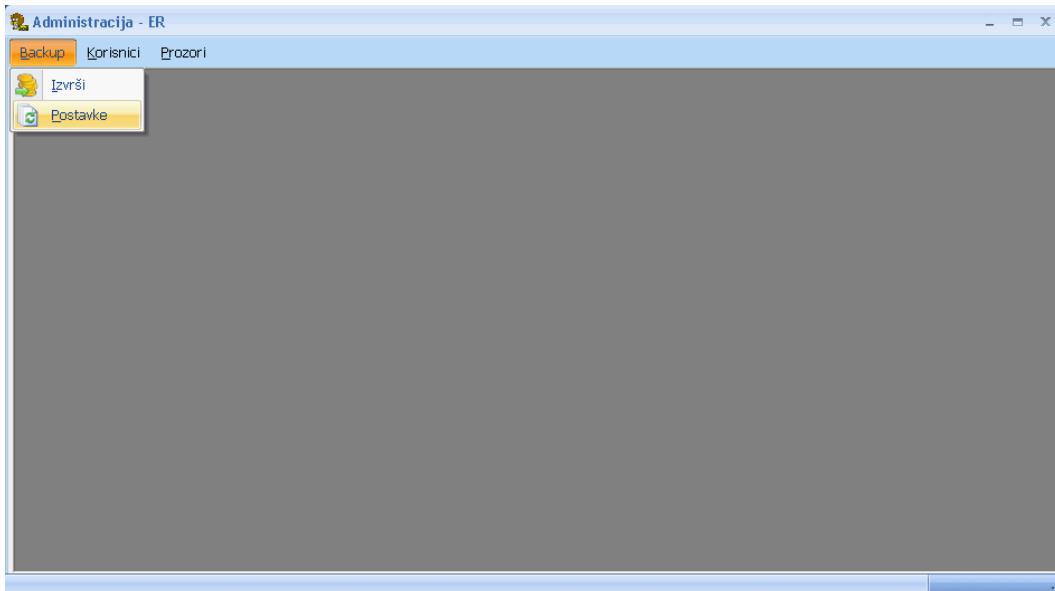
2. Podešavanje backup-a

Podešavanje podataka za backup vrši se izmjenom šifarnika u aplikaciji za administriranje. Nakon unosa korisničkih podataka, prikazuje se prozor za izbor aplikacije. Korisnici koji unose i vrše izmjene na postupcima će izabrati aplikaciju “Elektronski registar”, dok za podešavanje registra potrebno je izabrati aplikaciju “Administracija”.

Slika 4 – Izbor aplikacije za podešavanje registra

Nakon otvaranja aplikacije "Administracija", za podešavanje backup-a, iz glavnog menija je potrebno izaberati opciju Backup → Postavke.

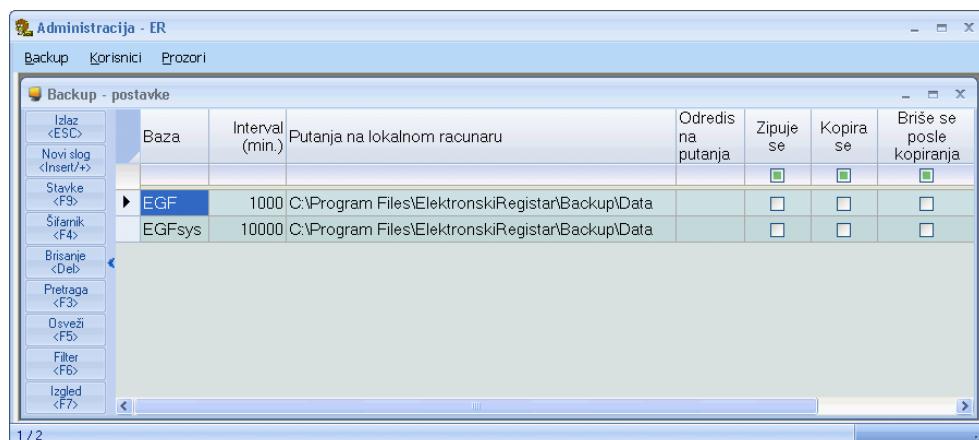

Slika 5 – Otvaranje konfiguracijskog šifarnika „Postavke“

Elektronski registar funkcioniše koristeći dvije MS SQL baze podataka, EGF i EGFSys.

Unutar EGF baze podataka se nalaze svi podaci koji su vezani za administrativne postupke, dok EGFSys baza podataka sadrži sistemske podatke neophodne za rad desktop aplikacije.

Pri instalaciji elektronskog registra, već su unaprijed u podešene putanje na lokalnom računaru gdje će se čuvati backup fajlovi. U slučaju kada se backup čuva da nekom od računara u mreži potrebno je unijeti i odredišnu putanju. Učestalost izvršavanja backup-a zavisi od zadatog intervala koji se izražava u minutama. Takođe unutar šifarnika "Postavke" moguće je podesiti da se prilikom izvršenja backup-a vrši kompresovanje, kopiranje na odredišnu lokaciju te brisanje backup fajla sa lokalnog računara nakon što se završi kopiranje.

Baza	Interval (min.)	Putanja na lokalnom racunaru	Odredis na putanja	Zipuje se	Kopira se	Briše se posle kopiranja
EGF	1000	C:\Program Files\ElektronskiRegistar\Backup\Data	☐	☐	☐	☐
EGFsys	10000	C:\Program Files\ElektronskiRegistar\Backup\Data	☐	☐	☐	☐

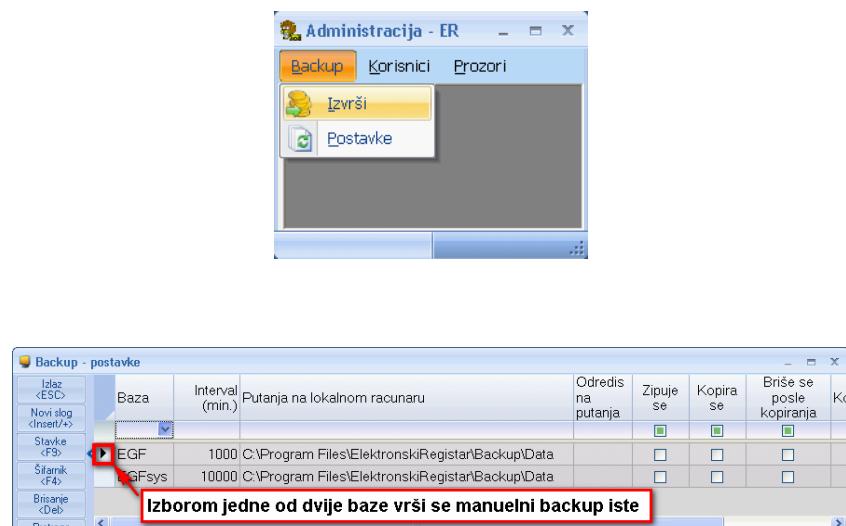
Slika 6 – Šifarnik „Backup - postavke“

3. Izvršavanje backup-a

3.1. Izvršavanje backupa putem desktop aplikacije

U slučaju da su podešavanja konfigurisana za backup, manuelni backup se može izvršiti izborom opcije *Backup* → *Izvrši* iz glavnog menija aplikacije *Administracija*.

Automatski backup se izvršava prilikom pokretanja aplikacije “*Elektronski registar*”, zavisno od vremenskog intervala backup-a koji je podešen u šifarniku “Backup - postavke” unutar aplikacije “*Administracija*”.

Slika 7 – Proces manuelnog backup jedne baze podataka

Format imena backup fajla je prikazan na slijedećem primjeru:

EGF_20130729-120749.bak

Gdje je EGF ime baze za koju je izvršen backup (EGF ili EGFSys), 20130729 predstavlja datum izvršenja backup-a baze podataka (29.07.2013.) te 120749 predstavlja vrijeme izvršenja baze podataka (12:07:49).

3.2. Izvršavanje backupa putem web aplikacije kontrolnog panela hosting kompanije

Većina kompanija koje nude hosting usluge podržavaju opciju za backup baze podataka preko web aplikacije kontrolnog panela.

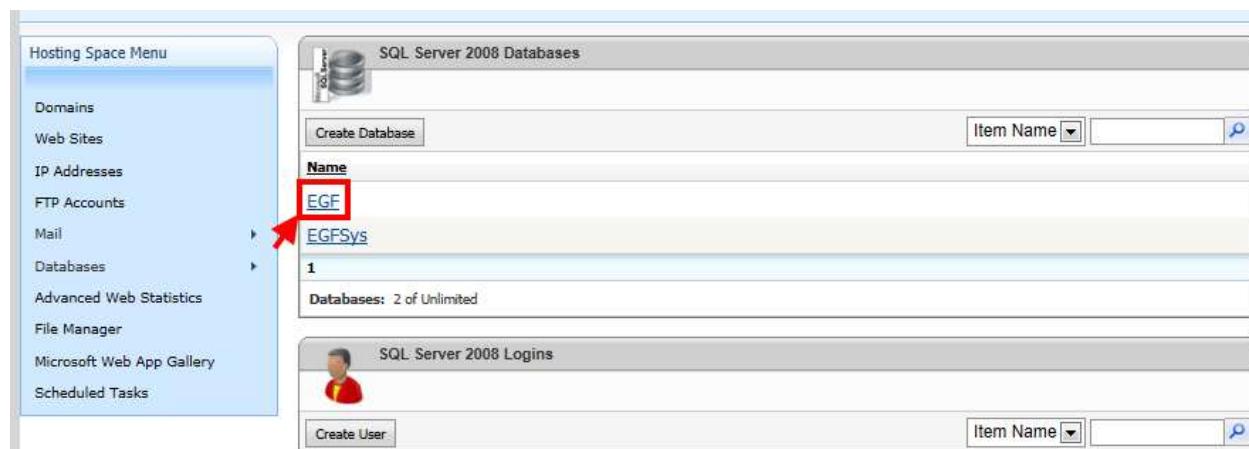
U nastavku je opisan proces backup-a baze podataka pomoću "WebsitePanel" kontrolnog panela.

Nakon prijave na web aplikaciju, unutar sekcije "Hosting Spaces", kliknuti na "Databases->SQL Server 2008" kao što je skicirano na slijedećoj slici:

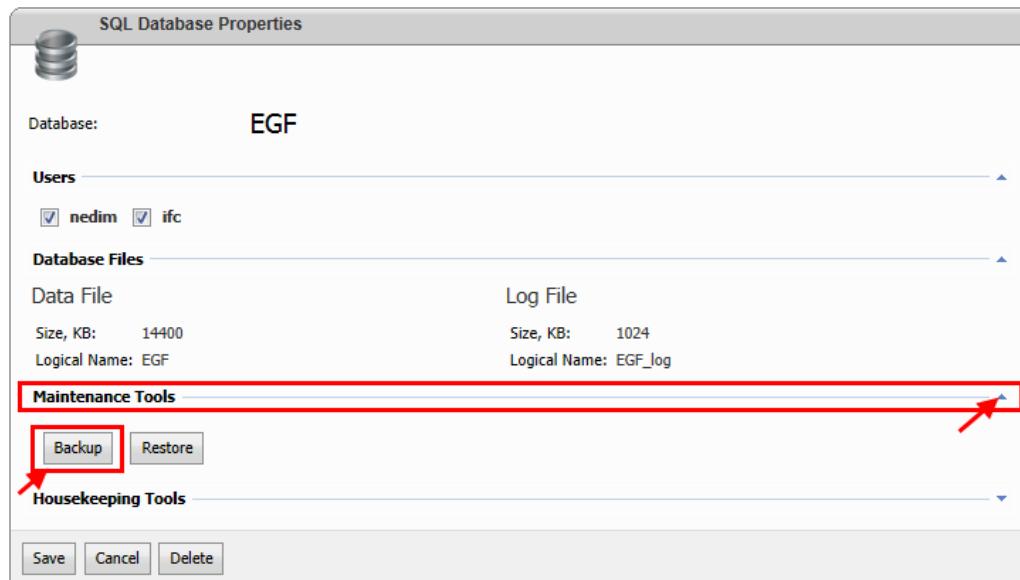
Slika 8 – WebsitePanel - Pristup bazi podataka

Na listi kliknuti na bazu podataka koja se želi backup-ovati.

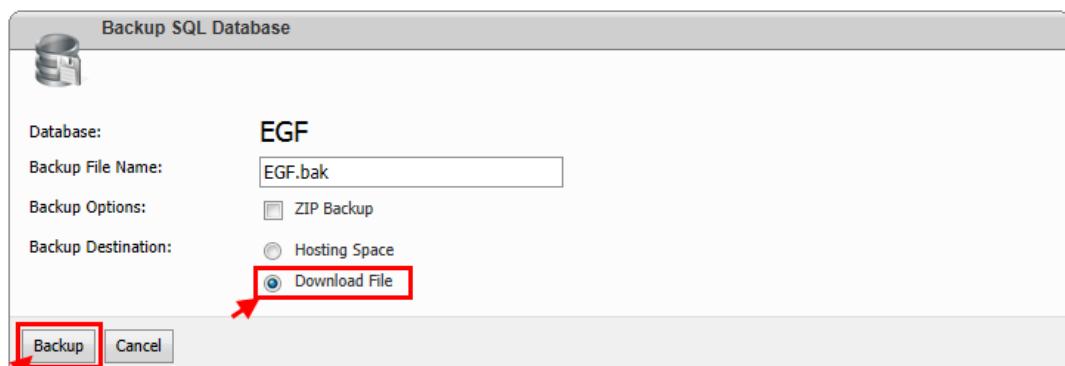
Slika 9 – WebsitePanel - Izbor baze podataka

U detaljima baze podataka potrebno je otvoriti sekciju "Maintenance Tools" te unutar nje kliknuti na dugme "Backup".

Slika 10 – WebsitePanel – Izbor opcije za backup baze podataka

Za backup izabrane baze podataka potrebno je odznačiti „ZIP“ backup, izabrati opciju „Download file“, te kliknuti na dugme „Backup“.

Slika 11. WebsitePanel – Backup baze podataka

4. Restore podataka

Restore podataka se radi iz tri najčešća razloga:

1. Došlo je do nepravilnosti u radu servera na kojem se nalaze baze podataka elektronskog registra, pa je potrebno na drugom serveru podesiti bazu podataka
2. Došlo je do reorganizacije IT segmenta određene lokacije, pa je potrebno migrirati podatke na drugi server
3. Baza podataka se nalazi na unajmljenom hostingu te je potrebno osvježiti podatke koji se nalaze na hosting serveru sa podacima iz lokalne baze podataka na kojoj se vrše izmjene.

U slučajevima 1. i 2. Restore podataka se vrši po proceduri koja je opisana u nastavku.

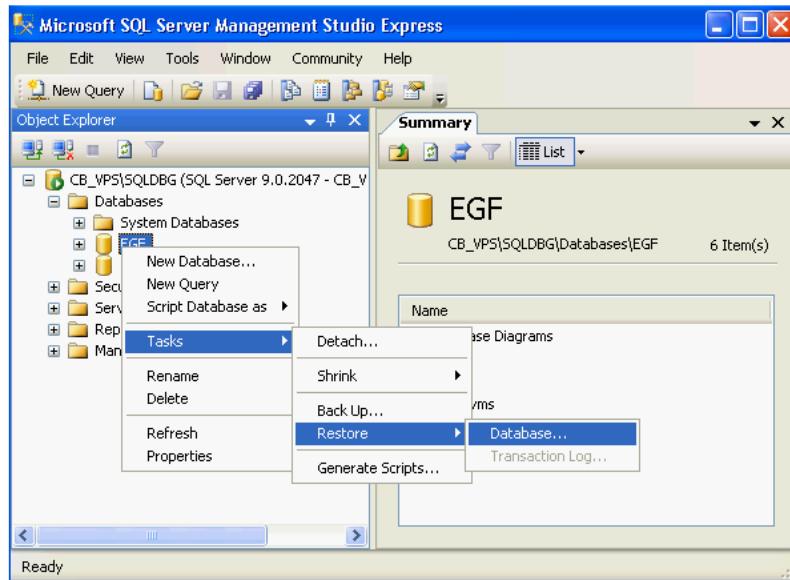
4.1 Restore baze podataka pomoću softvera “SQL Server Management Studio”

Ukoliko ne postoji instalacija baze MS SQL Server 2005 Express Edition, potrebno je instalirati ovu verziju, te ukoliko se radi o novijim serverskom operativnom sistemu (Windows Server 2008+) instalirati MS SQL 2005 Express Edition Service Pack 4.

Ukoliko se radi o 64-bitnom operativnom sistemu, potrebno je preuzeti sa Microsoftove stranice “SQL Server 2005 management objects collection for Microsoft SQL Server”, te ga instalirati.

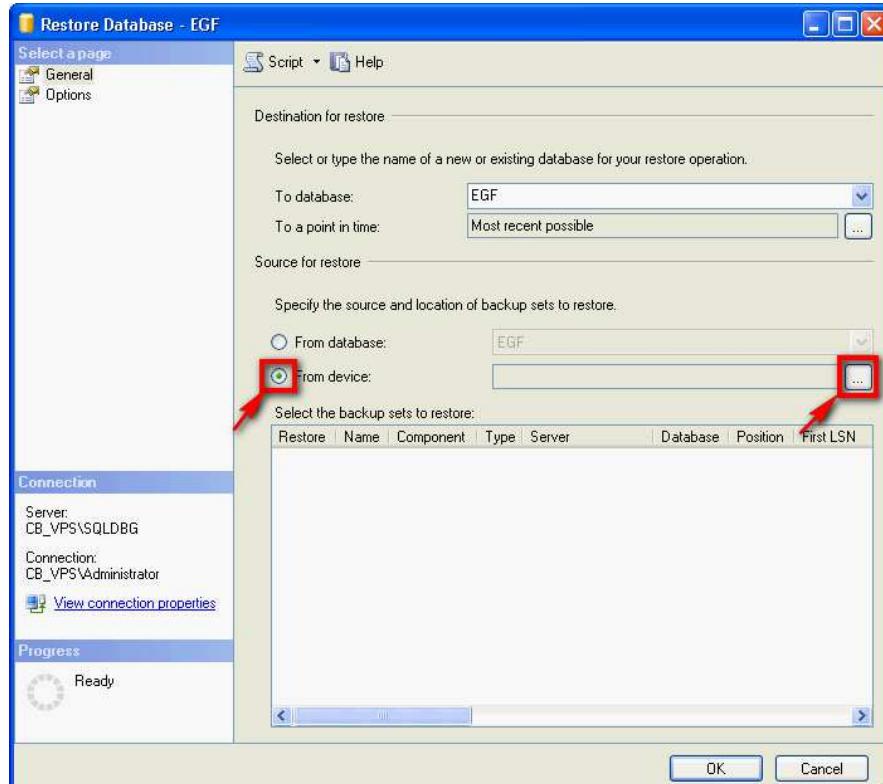
Prilikom instalacije kreirati imenovanu instancu sa nazivom “SQLDBG”, te kreirati dvije baze sa imenima EGF i EGFSys.

Ukoliko je MS SQL 2005 Express Edition instaliran te postoje baze “EGF” i “EGFSys”, otvoriti aplikaciju “SQL Server Management Studio Express”, te se prijaviti preko Windows autentifikacije, te unutar mape “Databases”, desnim klikom na jednu od baza (npr. EGF) izabrati “Tasks->Restore->Database...”.

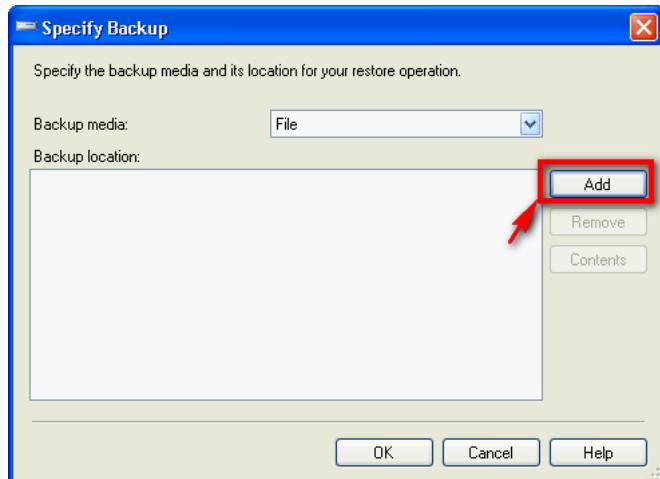

Slika 12 – Proces Restore baze podataka

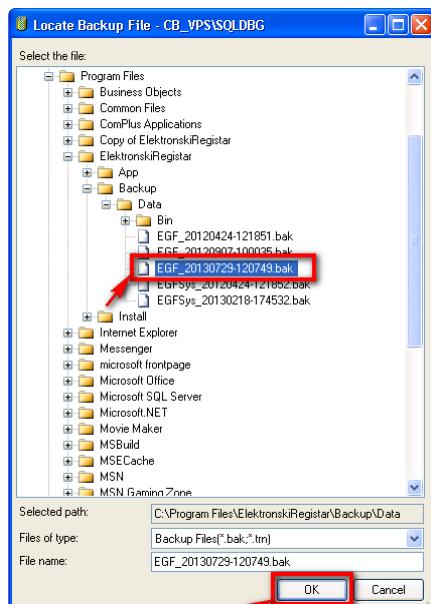
Unutar prozora za restore baze podataka, izabrati stavku "Source for restore->From device", te kliknuti na dugme "...". Unutar dijaloga za izbor datoteke odabrati backup datoteku. Bitno je naglasiti da je potrebno odabrati ispravnu backup datoteku koja odgovara bazi na kojoj se vrši restore podataka.

Slika 13 – Izbor datoteke za restore podataka

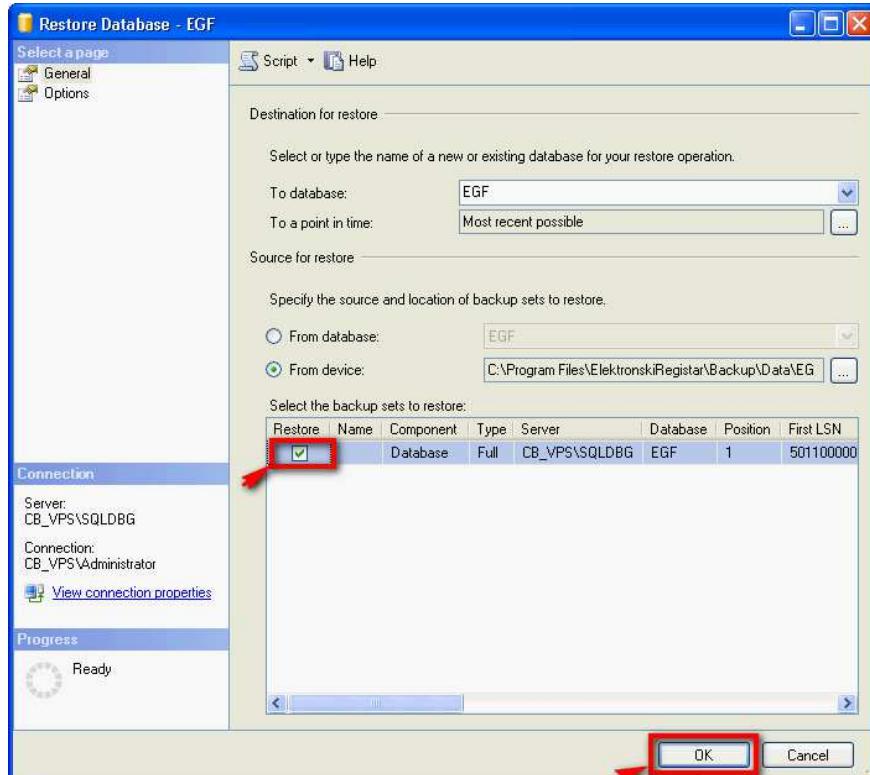

Slika 14 – Dodavanje datoteke

Slika 15 – Izbor datoteke

Nakon izbora datoteke, unutar prozora dodavanja datoteke (Slika 10) kliknuti na dugme OK. Nakon dodavanja fajla za restore, potrebno je označiti polje „Restore“ i kliknuti na dugme OK kao na narednoj slici:

Slika 16 – Posljednji korak za restore baze podataka

Dijalog prikazan na sljedećoj slici pokazuje da je proces restore baze podataka prošao uspješno. Najčešće se radi backup i restore EGF baze podataka, jer ona sadrži informacije o administrativnim postupcima. Ukoliko je potrebno uraditi restore EGFSys baze podataka, proces je isti s time da je potrebno preko "SQL Server Management Studio Express" pokrenuti restore process na bazi EGFSys te izabrati backup datoteku EGFSys baze podataka.

Slika 17 – Dijalog uspješnog završetka restore baze podataka

4.2. Restore baze podataka pomoću kontrolnog panela

Ovaj proces se koristi u slučaju 3 - liste razloga zašto se najčešće vrši restore baze podataka. Restore baze podataka se vrši ukoliko se baza podataka na unajmljenom hostingu osvježava podacima iz lokalne baze podataka na kojoj se vrše izmjene.

Većina kompanija koje nude hosting usluge podržavaju opciju restore baze podataka preko web aplikacije kontrolnog panela.

U nastavku će biti opisan proces restore baze podataka pomoću "WebsitePanel" kontrolnog panela.

Nakon prijave na web aplikaciju, unutar sekcije "Hosting Spaces", kliknuti na "Databases->SQL Server 2008" kao što je skicirano na slijedećoj slici:

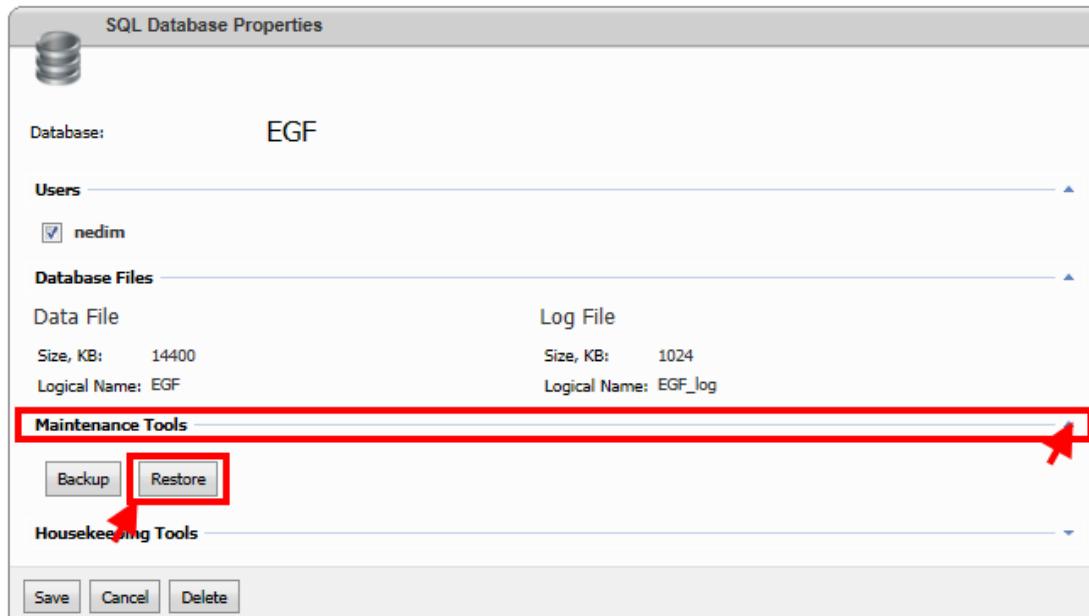
Slika 18 – WebsitePanel - Pristup bazi podataka

Na listi kliknuti na bazu podataka na kojoj želimo uraditi restore podataka

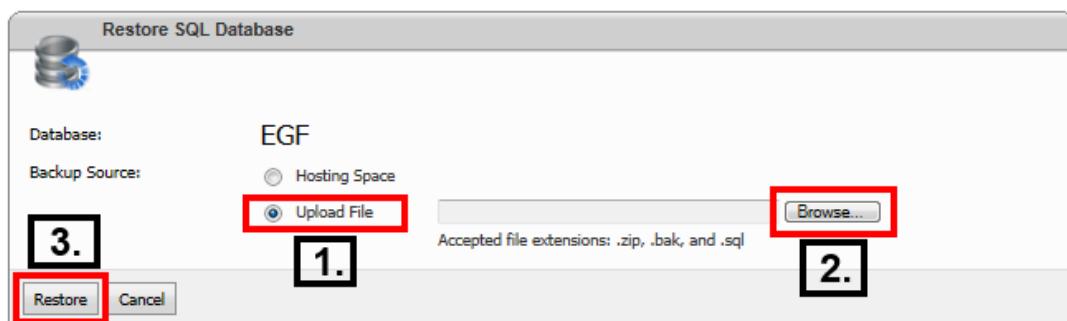
Slika 19 – WebsitePanel - Izbor baze podataka

U detaljima baze podataka potrebno je otvoriti sekciju "Maintenance Tools" te unutar nje kliknuti na dugme "Restore".

Slika 20 – WebsitePanel – Izbor opcije restore database

Za restore baze podataka potrebno je odabratи opciju "Upload File", te izabrati željenu backup datoteku sa računara. Klikom na dugme "Restore" se vrši restore baze podataka.

Slika 21 - WebsitePanel – Restore baze podataka

5. Kreiranje korisnika

Novi korisnik se kreira tako što se stane na već postojećeg korisnika, npr. na korisnika (npr. ER) i pritisnu se tasteri **<CTRL> + <Insert>**.

Time će biti kreiran novi slog u kome treba uneti novi username i izmeniti lične podatke (ime, prezime). Password (lozinka) će ostati isti kao kod korisnika na kojem ste se nalazili u trenutku kada se otvarali novog. Moguće je naknadno promeniti lozinku (opisano u sekciji Promjena password-a).

Kad se završi sa unosom novog sloga, potrebno je kliknuti na dugme *Kopiraj korisnika*, nakon čega će se pojaviti forma sa spiskom već postojećih korisnika. Treba odabrati nekog korisnika (npr. ER), od kog je i započeto kreiranje novog korisnika. Time su sva podešavanja sa odabranog korisnika kopirana.

6. Promjena lozinke

U osnovnom meniju treba kliknuti na sličicu katanca, koji se nalazi u donjem desnom uglu, nakon čega će se pojaviti forma na kojoj je omogućena promjena password-a.

Slika 22 – Pristup dijalogu za promjenu lozinke

Potrebno je unijeti postojeću lozinku, upisati novu lozinku, te ponovo upisati novu lozinku. Potvrdom na dugme "OK" se uspješno izmjenila lozinka.

Slika 23 – Prozor za promjenu lozinke

7. Instalacija i konfiguracija desktop aplikacije

Preduslovi koji su potrebni da bi desktop aplikacija radila na drugom računaru su:

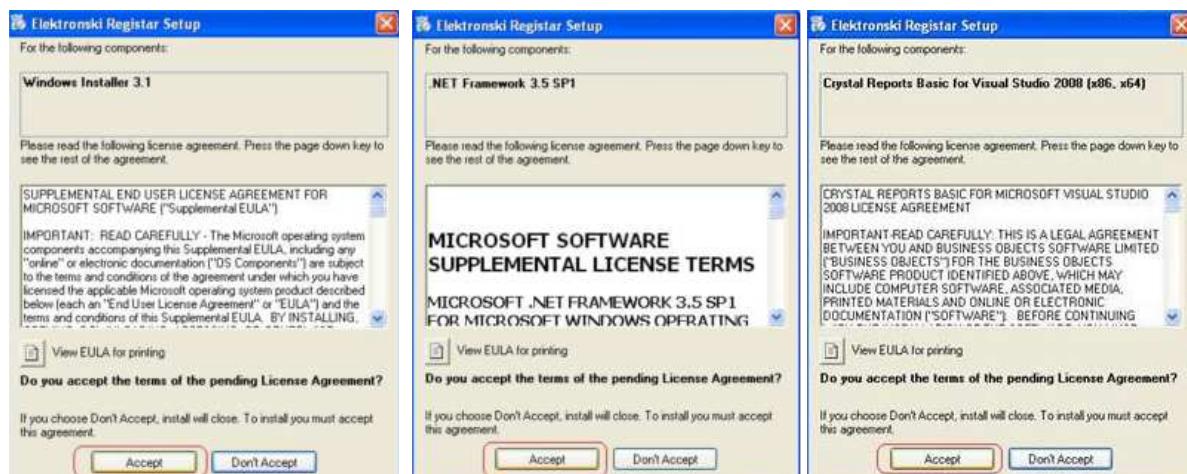
1. Da je u Windows Firewallu manuelno dodan izuzetak na port 1433 za MS SQL Server 2005 Express Edition na serverskom računaru.
2. Da su računari na kojima će se konfigurisati desktop aplikacija te server na kojem se nalazi baza podataka međusobno vidljivi, odnosno u mreži.

Pokretanje instalacije se vrši klikom na ikonu “setup.exe”. unutar foldera “Lokalna instalacija->App” koji se nalazi na instalacionom disku.

Slika 24 – Pokretanje instalacije desktop aplikacije

Nakon pokretanja instalacije je potrebno pratiti tok instalacije koji sadrži komponente “Windows Installer”, “.NET Framework 3.5” te “Crystal Reports”. Ukoliko instalacija ustanovi da neke od navedenih komponenti se već nalaze na računaru, taj dio instalacije automatski će se preskočiti. Tokom instalacije takođe je potrebno definisati direktorij gdje će se aplikacija instalirati. Tokom instalacije komponenti instalacija desktop aplikacije traži restart računara

Slika 25 – Instalacija neophodnih komponenti ukoliko na računaru prethodno nisu instalirane

Nakon završetka instalacije potrebno je izmjeniti podatke u konfiguracionom XML fajlu. U nastavku je naveden sadržaj XML fajla. Crvenom bojom su obilježene informacije koje je neophodno izmjeniti da bi aplikacija korektno radila na računaru. Pri instalaciji SQL baze podataka automatski se kreira korisničko ime „ifc“ sa šifrom koja je kodovana u xml fajlu. Putanja xml fajla ukoliko se koristio uobičajeni direktorij pri instalaciji je :

„[system_drive]:\Program Files\ElektronskiRegistar\App\Bin\Init.xml“

Init.xml :

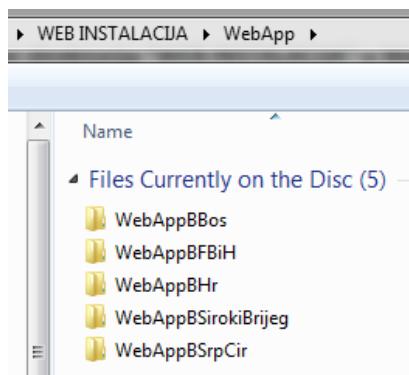
```
<?xml version="1.0"?>
<path>
  <ServerRacunar>
    <naziv>naziv_racunara</naziv>
    <IP>ip_adresa</IP>
  </ServerRacunar>
  <SQLServer>
    <nazivRacunaraSqlServera> naziv_sql_servera</nazivRacunaraSqlServera>
    <nazivSqlServera>naziv_sql_servera(sa instancom ako postoji)</nazivSqlServera>
    <baza>EGF</baza>
    <UserName>ifc</UserName>
    <Password>242-116-122-139-52-227-42-70-42-25-48-87-138-253-122-157</Password>
    <ConnectionTimeout>10</ConnectionTimeout>
  </SQLServer>
</path>
```

Nakon korektno podešenog konfiguracionog xml fajla desktop aplikacija je spremna za korištenje.

8. Instalacija i konfiguracija web aplikacije

Preduslov za instalaciju i konfiguraciju web aplikacije je da je na serveru instaliran IIS (Internet Information Services)

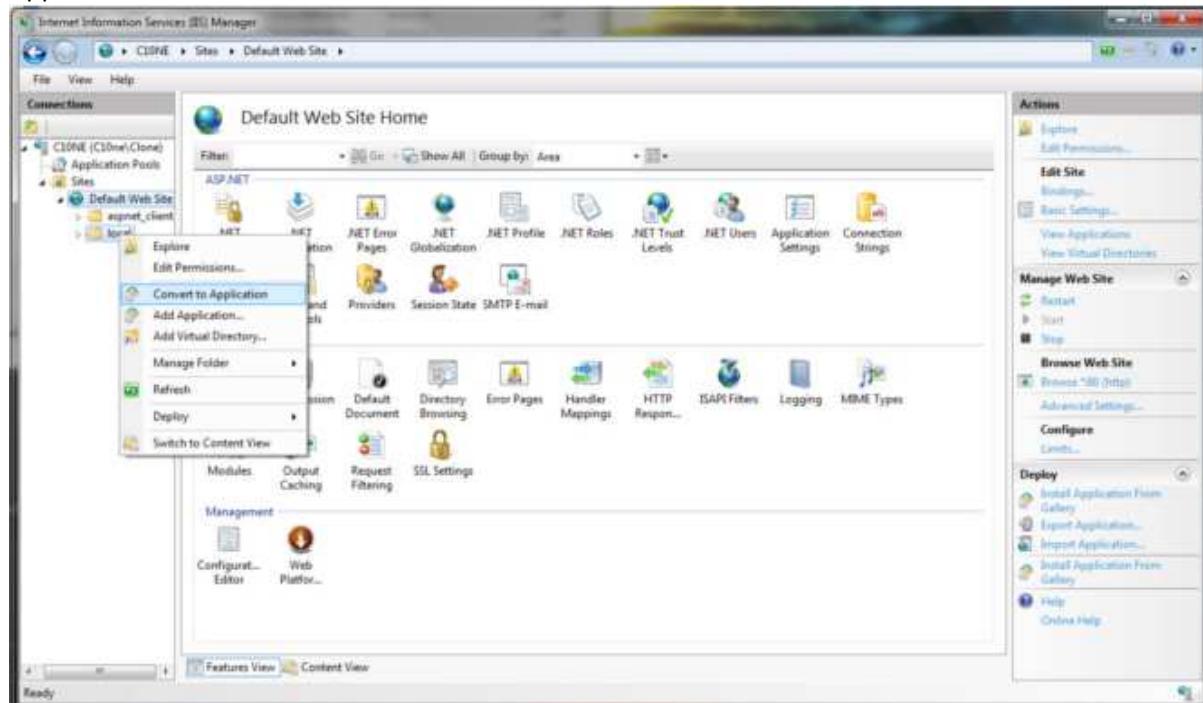
Na instalacionom disku, unutar direktorija “WEB INSTALACIJA” u WebApp direktoriju, iskopirati jednu od verzija aplikacije – cijeli direktorij (zavisno od jezika) u folder [System Drive]:\inetpub\wwwroot\

Slika 26 – Verzije web aplikacija

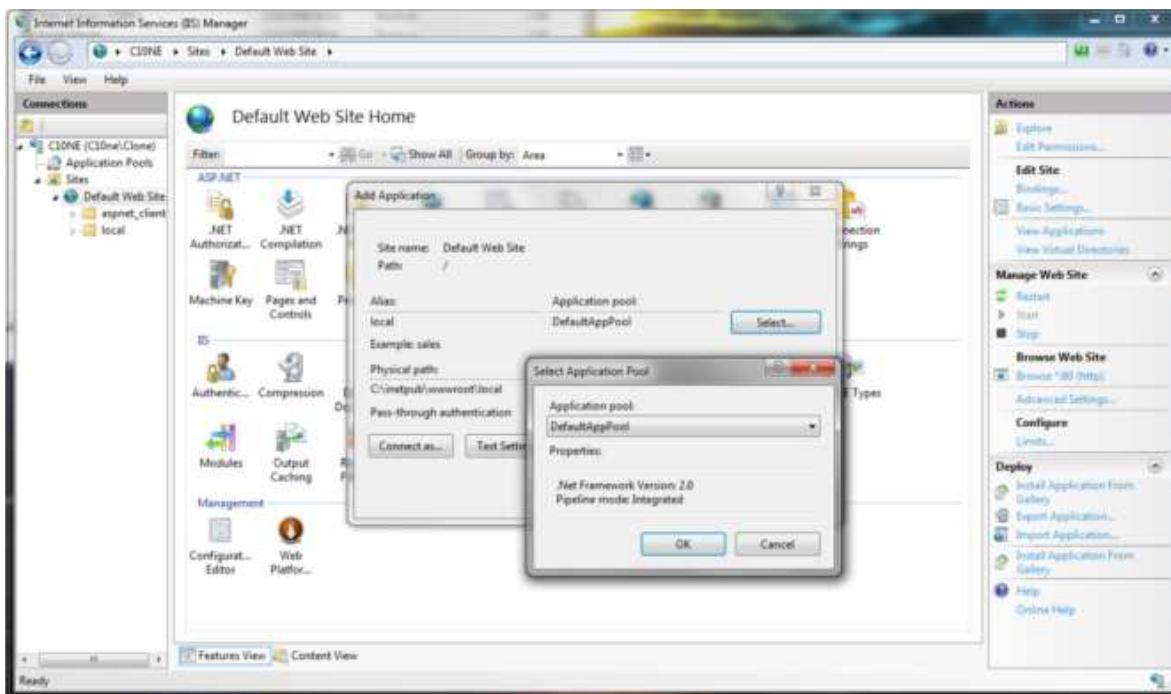
Nakon kopiranja foldera u potrebno je pokrenuti “Internet Information Services (IIS) Manager” (Control Panel->Administrative Tools), te otvoriti stablo sa lijeve strane dok se ne prikažu direktoriji unutar “Default Web Site” web stranice, među kojima se nalazi i folder kopirane web aplikacije za registar.

Desnim klikom na direktorij aplikacije za registar potrebno je odabrati opciju “Convert to Application”.

Slika 27 - Konvertovanje direktorija u aplikaciju

Na slijedećem prozoru pored stavke “Application Pool” potrebno je odabrati “Select” opciju te izabrati da je .NET Framework Version postavljen na 2.0.

Slika 28 – Izbor stavke “Application pool”

Pomoću teksta editora potrebo je otvoriti web.config fajl i pronaći liniju:

```
<add name="barConnStr" connectionString="Persist Security Info=False;Data Source= localhost\sqldbg;Initial Catalog=EGF;User Id=clone;Password=cloneweb" providerName="System.Data.SqlClient" />
```

U ovoj liniji potrebno je zamijeniti dio localhost\sqldbg imenom servera i instance baze. Ovaj podatak se može vidjeti ukoliko se se na pokrene SQL Server Management Studio Express, te se na “Connect to Server” dijalogu pod “Server name” nalazi se kompletan string koji treba kopirati.

Slika 29 – “Connect to Server” dijalog

Testiranje aplikacije vrši se upisivanjem adrese “[http://localhost/\[ime virtuelnog direktorijuma\]](http://localhost/[ime virtuelnog direktorijuma])” u browseru.